

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

İDARE HUKUKU PRATİK ÇALIŞMA METNİ

19.03.2025

OLAY

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), Kadıköy-Maltepe arasında yeni bir tramvay hattı inşa etmeye karar vermiştir. Proje kapsamında Bağdat Caddesi'nin belirli bir bölümü uzun süreliğine araç trafiğine kapatılmış, inşaat süresince yalnızca yayaların geçişine izin verilmiştir.

Bu durum, güzergahı kullanan özel halk minibüslerinin rotalarının değişmesine ve gelir kaybı yaşamalarına neden olmuştur. Ayrıca, caddedeki işletmeler müşteri kaybı yaşadıklarını ve ekonomik olarak büyük zarara uğradıklarını belirterek karara itiraz etmişlerdir.

Minibüsçüler ve işletme sahipleri, projenin kendilerine danışılmadan hayata geçirildiğini, uzun süren yol kapatma işleminin orantısız bir müdahale olduğunu ve belediyenin kamu yararını gözetmediğini iddia ederek işlemin iptali için idare mahkemesinde dava açmışlardır.

İBB ise, projenin şehir içi ulaşımı iyileştirmek ve toplu taşıma sistemini geliştirmek amacıyla yapıldığını, düzenlemenin kamu yararına hizmet ettiğini, geçici bir süre için bazı kısıtlamalar getirilmesinin zorunlu olduğunu savunmaktadır.

İlgili Mevzuat

Belediyenin görev ve sorumlulukları

Madde 14- Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı (...) hizmetlerini yapar veya yaptırır.

Belediyenin yetkileri ve imtiyazları

Madde 15- Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: (...) f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletmek.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği

Görev ve yetkileri

MADDE 18 – (1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve

araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle,

Kuruluř

MADDE 17- (...) (2) UKOME toplantılarına ayrıca, gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektöru ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de oy hakkı olmaksızın davet edilerek görüşleri alınır.

Sorular:

1. a) İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin tramvay hattı projesini hayata geçirme konusunda yetkili olup olmadığını değerlendiriniz.
b) Projenin gerçekleştirilmesi sırasında başka bir idari merciinin (UKOME, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı vb.) yetki alanına müdahale edilip edilmediği iddia edilebilir mi?
2. a) İBB, minibüsçüler ve işletme sahiplerinin görüşlerini almadan bu projeyi yürürlüğe koymuşsa, bu durum şekil unsuru açısından bir sakatlık doğurur mu?
b) Şekil eksiklikleri her zaman işlemin iptaline neden olur mu, yoksa işlemin esasına etkisi olup olmadığı mı dikkate alınmalıdır?
3. a) İdari işlemin konusu, Bağdat Caddesi'nin uzun bir süre trafiğe kapatılmasıdır. Bu işlem, konu unsuru bakımından hukuka aykırı olabilir mi?
b) İşlemin konusu hukuka aykırıysa, bu durum iptal davasında nasıl değerlendirilir?
4. a) İBB'nin sunduğu gerekçe olan "şehir içi ulaşımın iyileştirilmesi", bu düzenleme için yeterli ve geçerli bir sebep teşkil eder mi?
b) Eğer düzenlemenin arkasında başka bir neden olduğu (örneğin belirli firmalara ekonomik avantaj sağlanması) iddia edilirse, sebep unsuru açısından nasıl bir değerlendirme yapılmalıdır?
5. a) İşlemin amacı, kamu yararını sağlamak olarak gösterilmektedir. Ancak, minibüsçüler ve işletme sahipleri, ekonomik zarar gördüklerini ileri sürmektedir. Bu durumda kamu yararı nasıl yorumlanmalıdır?
b) Eğer mahkeme, işlemin asıl amacının kamu yararına değil, belirli kesimlere menfaat sağlamaya yönelik olduğuna kanaat getirirse, işlemin hukuki sonucu ne olur?